

חוק הסדרת העיסוק ביועץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995*

פרק א': פרשנות

1. בחוק זה –

הגדרות

"בורסה מחוץ לישראל" – בורסה שקיבלה אישור בידי מי שרשאי לתיתו על פי דין, במדינה שבה היא פועלת;

"בעל רשיון" – בעל רשיון יועץ או בעל רשיון מנהל תיקים שניתן לו לפי חוק זה;

"דו"ח מירדי" – כמשמעותו בסעיף 36 לחוק ניירות ערך;

"הורשע בעבירה" – הורשע בעבירה לפי אחד החוקים המפורטים להלן, למעט בעבירה שרינה קנס בלבד: חוק זה; חוק ניירות ערך; חוק השקעות משותפות; פקודת החברות; חוק הבנקאות (רישוי); פקודת הבנקאות, 1941¹; חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981²; חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981³; חוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978⁴; פקודת מס הכנסה⁵; חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975⁶; פקודת המכס⁷; חוק היטלי סחר, התשנ"א-1991⁸, או הורשע בעבירה אחרת שיש עמה קלון;

"הרשות" – רשות ניירות ערך שהוקמה על פי חוק ניירות ערך;

"התחייבות חיתומית" – התחייבות לרכוש ניירות ערך המוצעים בתשקיף, במידה שלא ירכוש אותם הציבור;

"חברה" – כהגדרתה בפקודת החברות;

"חוק הבנקאות (רישוי)" – חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁹;

חוק השקעות משותפות" – חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994¹⁰;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977¹¹;

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968¹²;

"חתם" – מי שמתחייב בהתחייבות חיתומית;

"יועץ השקעות" או "יועץ" – מי שעוסק ביועץ השקעות;

"ייעוץ השקעות" – מתן ייעוץ לאחרים בנוגע לכראיות של השקעה, החזקה, קניה או מכירה של ניירות ערך ונכסים פיננסיים; לענין זה, "ייעוץ" – בין במישור ובין בעקיפין, לרבות באמצעות פרסום, בחוזרים, בחוות דעת, באמצעות הדואר, הפקסימיליה או בכל אמצעי

* נתקבל בכנסת ביום ה' באב התשנ"ה (1 באוגוסט 1995); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2320, מיום כ"ז בחשוון התשנ"ה (31 באוקטובר 1994), עמ' 91.

1 חוקי אי"י, פרק ל"ד, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

2 ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

3 ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

4 ס"ח התשל"ח, עמ' 108 ועמ' 206.

5 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

6 ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

7 חוקי אי"י, כרך ב', עמ' 1374.

8 ס"ח התשנ"א, עמ' 38.

9 ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

10 ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.

11 ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

12 ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

אחר, למעט פרסום בידי המדינה או בידי תאגיד הממלא תפקיד על פי דין במסגרת תפקידו;

"מנהל תיקי השקעות" או "מנהל תיקים" – מי שעוסק בניהול תיקי השקעות;

"נאמנות עיוורת" – ניהול תיקי השקעות עבור לקוח אשר אינו רשאי ליתן הוראות או הנחיות בדבר ניירות ערך או נכסים פיננסיים שירכשו, שיוחזקו או שיימכרו עבורו;

"נושא משרה" – כהגדרתו בפרק ד' לפקודת החברות;

"ניהול תיקי השקעות" – ביצוע עסקאות, לפי שיקול דעת, לחשבונם של אחרים;

"ניירות ערך" – כהגדרתם בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, למעט ניירות ערך שאינם רשומים למסחר בבורסה, לרבות יחידות כהגדרתן בחוק השקעות משותפות, ניירות ערך המונפקים על ידי הממשלה וניירות ערך חוץ, או כפי שיקבע שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת;

"ניירות ערך חוץ" – ניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה מחוץ לישראל או בשוק מוסדר מחוץ לישראל, או מניות או יחידות של קרן הרשומה מחוץ לישראל;

"נכסים פיננסיים" – פקדונות לסוגיהם במטבע ישראלי או במטבע חוץ, השקעות בקופות גמל ובתכניות חסכון, אופציות, חוזים עתידיים, או כפי שיקבע שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת;

"עסקה" – עסקה בניירות ערך או בנכסים פיננסיים;

"פקודת החברות" – פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983¹³;

"קופת גמל" – קופת גמל כמשמעותה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה, למעט קופת גמל המתנהלת בידי מבטח כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981;

"תאגיד בנקאי" – כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי);

"תאגיד מורשה" – תאגיד בעל רשיון לפי חוק זה;

"תאגיד קשור", לתאגיד אחר – תאגיד שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא שולט בתאגיד האחר;

(2) הוא נשלט בידי התאגיד האחר;

(3) לאדם אחר יש שליטה בו ובתאגיד המורשה.

"תכנית חסכון" – תכנית חסכון שקיבלה את אישור שר האוצר וועדת הכספים של הכנסת לפי חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילווה, התשט"ז-1956¹⁴;

"בן משפחה", "בעל ענין", "הון עצמי", "שליטה", "בורסה", "החזקה" ו"רכישה" – כהגדרתם בסעיף 1 לחוק ניירות ערך;

"קרן להשקעות משותפות בנאמנות", "קרן פתוחה" "חווה עתידי" ו"שוק מוסדר" – כהגדרתם בסעיף 1 לחוק השקעות משותפות;

"אופציה", "חווה עתידי", "מחיר מימוש" ו"נכס בסיס" – כהגדרתם בסעיף 64(ב) לחוק השקעות משותפות; שר האוצר רשאי לקבוע את דרכי חישוב שווי נכס הבסיס;

¹³ ס"ח התשמ"ג, עמ' 77.

¹⁴ ס"ח התשט"ז, עמ' 52; התשמ"ז, עמ' 93.

פרק ב': חובת רישוי

2. (א) לא יעסוק אדם בייעוץ השקעות אלא אם כן הוא בעל רישוי; יחיד בעל רישוי רשאי לעסוק בייעוץ השקעות כיחיד או כעובד בחברה או בשותפות שהיא תאגיד מורשה או כשותף בשותפות שהיא תאגיד מורשה.

(ב) לא יעסוק אדם בניהול תיקי השקעות אלא אם כן הוא בעל רישוי מנהל תיקים, ואם הוא יחיד - הוא בעל רישוי ועובד בחברה שהיא בעלת רישוי מנהל תיקי השקעות.

(ג) בעל רישוי מנהל תיקים רשאי לעסוק גם בייעוץ השקעות.

(ד) אין בהוראות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) כדי למנוע -

(1) ממי שנמצא בתקופת התמחות לקראת קבלת רישוי לפי חוק זה, לעבוד בפיקוחו של בעל רישוי בדרך ובתנאים שייקבעו בתקנות, ובלבד שאדם כאמור לא יתן ייעוץ השקעות ולא ינהל תיקי השקעות;

(2) ממי שאינו בעל רישוי לעבוד אצל בעל רישוי, ובלבד שאדם כאמור לא יתן ייעוץ השקעות ולא ינהל תיקי השקעות;

3. (א) עיסוקים אלה אינם טעונים רישוי לפי חוק זה; עיסוקים שאינם טעונים רישוי

(1) ביצוע עסקה על פי הוראה מטעם הלקוח ללא שיקול דעת;

(2) ייעוץ השקעות המוגבל אך ורק להשקעה בפקודות לסוגיהם במטבע ישראלי או במטבע חוץ;

(3) ייעוץ השקעות או ניהול תיקי השקעות לאחרים ובלבד שמספרם אינו עולה על חמישה;

(4) ייעוץ השקעות בכלי התקשורת;

(5) ייעוץ השקעות שנותן אדם מכוח חברתו בועדת השקעות של תאגיד רק לאותו תאגיד אגב מילוי תפקידו כחבר הועדה;

(6) ניהול תיקי השקעות של תאגיד בידי מי שעושה זאת אגב מילוי תפקידו באותו תאגיד;

(7) ייעוץ השקעות או ניהול תיקי השקעות עבור בן זוג, הורה, בן או בת של אחד מאלה;

(8) ייעוץ השקעות בידי תאגיד שעיסוקו העיקרי הוא הערכת שווי של תאגיד ובלבד שאינו עוסק בייעוץ השקעות אחר או בניהול תיקים;

(9) ייעוץ השקעות או ניהול תיקי השקעות בידי רואה חשבון, עורך דין או יועץ מס, אשר נילוים למתן שירות ללקוח בתחום מקצועו כאמור;

(10) ניהול תיקי השקעות בידי מי שנתמנה בצו של בית משפט או בית דין מוסמך, לפעול בנכסי הזולת אגב ביצוע תפקידו כאמור.

¹⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 28, עמ' 549.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), ייעוץ השקעות בכלי התקשורת, בין בידי בעל רשיון ובין בידי מי שאין לו רשיון, יכלול הודעה של נותן הייעוץ אם יש לו או אין לו ענין אישי בנושא, וכן הודעה שמתן הייעוץ אינו מהווה תחליף לייעוץ המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם.

פעילות אסורה
על בעל רשיון

4. (א) יחיד בעל רשיון לא יחזיק ולא ירכוש ניירות ערך עבור עצמו.

(ב) יחיד מנהל תיקי השקעות לא ינהל תיקי השקעות עבור בן משפחתו או עבור תאגיד שהוא או בן משפחתו הינם בעלי שליטה בו.

(ג) האיסור לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) לא יחול ביחס לאלה:

(1) ניירות ערך המונפקים על ידי המדינה;

(2) ניירות ערך שהנפיק התאגיד שבו עובד בעל הרשיון או שבו הוא נושא משרה;

(3) יחידות של קרן פתוחה;

(4) פקדונות לסוגיהם במטבע ישראלי או במטבע חוץ, השקעות בקופות גמל או בתכניות חסכון;

(5) ניירות ערך שנרכשו בידי נאמן בנאמנות עיוורת, והמוחזקים עבור יחיד בעל רשיון בידי נאמן כאמור.

5. (א) המבקש לעסוק בניהול תיקי השקעות או בייעוץ השקעות יגיש בקשה לרשות לקבלת רשיון מתאים.

(ב) בבקשה לקבלת רשיון כאמור בסעיף קטן (א) יכלול המבקש פרטים, מסמכים ודו"חות כפי שיקבע שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות.

(ג) הרשות רשאית לדרוש מן המבקש פרטים, מסמכים או דו"חות נוספים, אם נראה לה כי הדבר דרוש, לצורך החלטה בבקשה.

6. סברה הרשות כי יש להיעתר לבקשה, תעניק רשיון למבקש; סברה הרשות כי יש להתנות תנאים ברשיון או כי אין להיעתר לבקשה, תודיע למבקש את נימוקיה ותתן לו הזדמנות להביא טענותיו בפניה, לפני מתן החלטתה.

החלטת הרשות
בבקשה

7. (א) הרשות תעניק רשיון יועץ למבקש שהוא יחיד, אם ראתה שנתקיימו לגביו אלה:

תנאים למתן
רשיון יועץ

(1) מלאו לו עשרים ואחת שנים;

(2) הוא אזרח או תושב ישראל;

(3) לא הורשע בעבירה;

(4) עמד בבחינות מקצועיות שנושאייהן וסדריהן נקבעו בתקנות;

(5) השלים התמחות, במשך תקופה ולפי סדרים שנקבעו בתקנות;

(6) עומד בתנאים ובסכומים שנקבעו בתקנות לענין ביטוח.

(ב) הרשות תעניק רשיון יועץ למבקש שהוא שותפות, אם ראתה שנתקיימו לגביה

אלה:

(1) השותפים הם בעלי רשיון;

- (2) השותפות התחייבה כי מי שיעסקו בשמה בייעוץ השקעות הם עובדיה או שותפים בה, והם בעלי רשיון;
- (3) השותפות עומדת בתנאים ובסכומים שנקבעו בתקנות לענין ביטוח.
- (ג) הרשות תעניק רשיון יועץ למבקש שהוא חברה, אם ראתה שנתקיימו לגביה אלה:

- (1) החברה התחייבה כי מי שיעסקו בשמה בייעוץ השקעות הם עובדיה שהם בעלי רשיון;
- (2) החברה התחייבה כי לא יכהן בה כנושא משרה מי שידוע לה כי הורשע בעבירה;
- (3) לחברה הון עצמי בסכום שאינו קטן מהסכום שייקבע בתקנות;
- (4) לחברה ביטוח, או ערבות בנקאית, או פקדון או ניירות ערך בסכומים, בשיעורים ובתנאים שייקבעו בתקנות;
- (5) החברה אינה עוסקת בחיתום.
- (ד) הרשות רשאית לסרב להעניק רשיון יועץ למבקש מאותן סיבות שבשלהן היא רשאית לבטל רשיון או להתלותו על פי חוק זה והוראות סעיף 10(ו) יחולו בשינויים המחוייבים.

(ה) תקנות לענין סעיפים קטנים (א) עד (6), (ב) (3), (ג) (3) ו-(4), יותקנו בידי שר האוצר, דרך כלל או לסוגי מבקשים בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת.

(ו) שר האוצר, על פי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים שבהם יהיה מבקש פטור מחובת התמחות או בחינות, או שניהם כאחד.

8. (א) הרשות תעניק רשיון מנהל תיקים למבקש שהוא יחיד, אם ראתה שנתקיימו לגביו אלה:

תנאים למתן רשיון מנהל תיקים

- (1) מלאו לו עשרים ואחת שנים;
- (2) הוא אזרח או תושב ישראל;
- (3) לא הורשע בעבירה;
- (4) עמד בבחינות מקצועיות שנושאייהן וסדריהן נקבעו בתקנות;
- (5) עסק כיועץ השקעות בהיותו בעל רשיון יועץ במשך שלוש שנים או השלים התמחות במשך תקופה ולפי סדרים שנקבעו בתקנות;
- (6) עומד בתנאים ובסכומים שנקבעו בתקנות לענין ביטוח.
- (ב) הרשות תעניק רשיון מנהל תיקים למבקש שהוא חברה, אם ראתה שנתקיימו לגביה אלה:

- (1) החברה אינה עוסקת בחיתום, והיא עוסקת רק בניהול תיקי השקעות, בייעוץ השקעות או בביצוע פעולות בבורסה, ובביצוע פעולות נלוות הדרושות לשם כך;
- (2) החברה התחייבה כי מי שיעסקו בשמה בניהול תיקים הם עובדי החברה שהם בעלי רשיון מנהל תיקים;

(3) החברה התחייבה כי לא יכהן בה כנושא משרה מי שידוע לה כי הורשע בעבירה;

(4) לחברה הון עצמי בסכום שאינו קטן מהסכום שנקבע בתקנות;

(5) לחברה ביטוח, ערבות בנקאית, פקדון או ניירות ערך בסכומים, בשיעורים ובתנאים שנקבעו בתקנות.

(ג) הרשות רשאית לסרב להעניק רשיון מנהל תיקים למבקש מאותן סיבות שבשלהן רשאית הרשות לבטל רשיון או להתלותו על פי חוק זה והוראות סעיף 10(ו) יחולו בשינויים המחוייבים.

(ד) תקנות לענין סעיפים קטנים (א)4 עד (6) ו-(ב)4(5) יותקנו בידי שר האוצר, דרך כלל או לסוגי מבקשים, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת.

(ה) שר האוצר, על פי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים שבהם יהיה מבקש פטור מחובת התמחות או בחינות, כולן או חלקן או שניהם כאחד.

עיסוק בתאגיד
בנקאי

9. (א) תאגיד בנקאי אינו רשאי לעסוק בניהול תיקים.

(ב) בנק, וכן תאגיד בנקאי אחר ככל שהדבר מותר לו לפי חוק הבנקאות (רישוי), רשאים לעסוק בייעוץ השקעות ללא צורך בקבלת רשיון לפי חוק זה, אולם העוסקים בשמם בייעוץ השקעות יהיו כולם עובדיהם ובעלי רשיון יועץ; לענין זה, "בנק" – חברה שקיבלה רשיון בנק לפי סעיף 4 לחוק הבנקאות (רישוי).

(ג) הוראות פרק ג' יחולו גם על עיסוק בייעוץ השקעות בידי בנק או תאגיד בנקאי אחר כאמור בסעיף קטן (ב).

(ד) לא יכהן אדם כנושא משרה בתאגיד מורשה שהוא תאגיד קשור לתאגיד בנקאי, אם הוא מכהן כנושא משרה או בעובד בתאגיד הבנקאי או בתאגיד קשור אחר שלו; לענין זה, "עובד" – עובד המועסק בתאגיד הבנקאי או בתאגיד קשור שלו, לרבות עובד הנמצא בחופשה ללא תשלום.

(ה) המפקח על הבנקים רשאי לפטור אדם מתחולת הוראות סעיף קטן (ד), כולן או חלקן, אם הונו העצמי של התאגיד הבנקאי שאליו קשור התאגיד המורשה נמוך מסכום שקבע המפקח ופורסם ברשומות.

ביטול רשיון
או התלייתו

10. (א) הרשות רשאית לבטל רשיון, לאחר שניתנה לבעל הרשיון הזדמנות להביא בפניה טענותיו, אם נתקיים לגבי בעל הרשיון אחד מאלה:

(1) הרשיון ניתן לו על יסוד מידע כוזב;

(2) חדל להתקיים בו תנאי מן התנאים למתן הרשיון;

(3) הוא הפר תנאי מתנאי הרשיון;

(4) בית משפט או ועדת משמעת לפי חוק זה קבעו כי הוא הפר הוראה לפי חוק זה או הוראות כל דין אחר הנוגע לניירות ערך;

(5) הוא הוכרז כפושט רגל או כפסול דין, ואם הוא תאגיד – ניתן לגביו צו פירוק זמני או מונה לו כונס נכסים או שהתאגיד החליט על פירוק מרצון.

(ב) בעל רשיון אשר חדל לעסוק בעיסוק נושא הרשיון, רשאי לבקש מן הרשות בכתב כי רשיונו יבוטל או יותלה לתקופה שיבקש.

ג) הוגש נגד בעל רשיון כתב אישום לפיו הוא עלול להיות מורשע בעבירה או הוגשה בקשה להכרזתו כפושט רגל, ואם הוא תאגיד – הוגשה בקשה למתן צו לפירוקו או למינוי כונס נכסים, רשאית הרשות, לאחר שנתנה לבעל הרשיון הזדמנות להביא טענותיו בפניה, להתלות את רשיונו עד לסיום ההליכים.

ד) מי שרשיונו הותלה לא יהיה רשאי לעסוק בייעוץ השקעות או בניהול תיקים בתקופת ההתליה.

ה) הודעה על ביטול רשיון או על התלייתו תפורסם, בין בידי הרשות ובין בידי בעל הרשיון, הכל כפי שתורה הרשות.

ו) מי שרשיונו בוטל או הותלה רשאי לערער על החלטת הרשות לפני בית משפט מחוזי תוך 30 ימים מיום שהובאה לידיעתו.

ז) מי שרשיונו בוטל ועילת הביטול תוקנה, רשאי לבקש מהרשות לחדש את הרשיון; על חידוש הרשיון יחולו הוראות סעיפים 7 ו-8, בשינויים המחוייבים.

פרק ג': חובות אמון וזהירות של יועץ השקעות ושל מנהל תיקים

11. א) בעל רשיון יפעל לטובת לקוחותיו באמונה ובשקידה, לא יעדיף עניניו האישיים או עניניו של אחר על פני טובת לקוחותיו, ולא יעדיף עניניו של לקוח אחד על פני לקוח אחר.

חובות אמון

ב) אין במתן הסכמת הלקוח, בין מראש, בין בכתב, בין בעל-פה, בין ביחס לעסקה מסוימת ובין ביחס לסוגי עסקאות, כדי לפטור בעל רשיון מחובותיו לפי פרק זה, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת.

12. בעל רשיון יתאים, ככל האפשר, את הייעוץ שהוא נותן ללקוחותיו או את אופי העסקאות שהוא מבצע עבורם לצרכיו ולהנחיותיו של כל לקוח, לאחר שבירר עם הלקוח את מטרות ההשקעה, את מצבו הכספי לרבות ניירות הערך והנכסים הפיננסיים שלו, ואת שאר הנסיבות הצריכות לענין, ככל שהלקוח הסכים למסור מידע לגבי אלה.

התאמת השירות לצרכי הלקוח

13. א) בעל רשיון יערוך הסכם בכתב עם לקוח וימסור לו העתק ממנו, קודם לתחילת מתן השירות.

הסכם בכתב

ב) ההסכם יכלול את הנושאים הדרושים לצורך ההתקשרות ובכלל זה את הנושאים הבאים:

- (1) פרטי הזיהוי והנתונים של הלקוח;
- (2) הצרכים וההנחיות של הלקוח כאמור בסעיף 12;
- (3) שכר והחזר הוצאות שיחוייב בהם הלקוח ודרך חישובם;
- (4) קביעה כי הלקוח רשאי לבטל בכל עת את ההתקשרות עם בעל הרשיון;
- (5) קביעה בדבר אפשרות לתת ייעוץ בטלפון או היעדר אפשרות כאמור;
- (6) הוראה כי ידוע ללקוח שחובת הסודיות המוטלת על בעל הרשיון כפופה לחובתו למסור ידיעות על פי כל דין;
- (7) לענין בעל רשיון חבר בורסה – הוראה כי ידוע ללקוח שההסכם כפוף לחובותיו של חבר בורסה בהתאם לתקנון הבורסה לפי חוק ניירות ערך.

(ג) הסכם בין מנהל תיקים לבין לקוח יכול גם את אלה:

(1) ייפוי כוח המפרט את היקף הסמכות ושיקול הדעת המוקנים למנהל התיקים, ובכלל זה ציון אופן ניהול תיק ההשקעות אם בנאמנות עיוורת או באופן אחר;

(2) האפשרות לקבל אשראי עבור הלקוח ותנאיו או היעדר אפשרות כאמור;

(3) הוראות לענין סוגי ניירות הערך והנכסים הפיננסיים שייכללו בתיק ההשקעות ושיעורו של כל סוג ביחס לשווי התיק, או הוראה כי אלה ייקבעו לפי שיקול דעתו של מנהל התיקים;

(4) סמכות לרכוש ניירות ערך, אופציות או חוזים עתידיים בשער העולה על שער הבורסה הידוע במועד הרכישה, וכן סמכות למכור אותם נכסים בשער הנמוך משער הבורסה הידוע במועד המכירה, או אי מתן סמכות לרכישה או למכירה כאמור;

(ד) הפרטים לפי סעיף קטן (ב)(1) ו־(2) יעודכנו בכל עת שיודיע הלקוח על שינוי בהם והעתק ממסמך העדכון יימסר ללקוח; לא הודיע הלקוח על שינוי כאמור במשך שנה, יזום בעל הרשיון את עדכון הפרטים.

(ה) תניית פטור בהסכם, הפוטרת בעל רשיון מאחריות המוטלת עליו לפי חוק זה או לפי דין אחר, בענין אופן מילוי תפקידו או המסייגת את אחריותו – בטלה.

14. (א) יועץ השקעות יגלה ללקוח, בגילוי נאות, את כל הענינים המהותיים לעסקה המוצעת או לייעוץ הניתן. גילוי נאות

(ב) מבלי לפגוע בכלליות הוראות סעיף קטן (א), רשאי שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות, לקבוע ענינים אשר ייחשבו מהותיים לעסקה או לייעוץ וכללים לענין אופן הגילוי הנאות.

15. (א) נודע לבעל רשיון על ניגוד ענינים בינו או בין התאגיד המורשה שבו הוא עובד או שותף, לבין הלקוח, בין במתן שירות לאותו לקוח דרך כלל, ובין לגבי עסקה מסויימת, חייב בעל הרשיון להודיע ללקוח, בכתב, על קיום ניגוד הענינים ולהימנע מלבצע כל פעולה שיש בה ניגוד ענינים, זולת אם הסכים הלקוח לכך מראש בכתב, ביחס לאותה עסקה. ניגוד ענינים

(ב) מבלי לפגוע בכלליות הוראות סעיף קטן (א), רשאי שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות, לקבוע נסיבות שיראו בהן ניגוד ענינים.

16. (א) במתן ייעוץ השקעות או בניהול תיקי השקעות לא יעדיף בעל רשיון ניירות ערך או נכסים פננסיים שלו או של תאגיד הקשור לתאגיד שבו הוא עובד או שותף, בשל הקשר האמור. איסור חדרפה

(ב) לא יזמין מנהל תיקים עבור לקוח, ניירות ערך שתאגיד קשור אליו או תאגיד הקשור לתאגיד שבו הוא עובד משמשים חתם להצעתם, אלא אם כן הסכים לכך הלקוח מראש בכתב; מנהל התיקים ידווח ללקוח על הזמנה כאמור תוך 30 ימים מיום ביצועה.

(ג) לא ירכוש מנהל תיקים עבור לקוח ניירות ערך שתאגיד קשור אליו או תאגיד הקשור לתאגיד שבו הוא עובד שימש חתם להצעתם, כל עוד לא חלפו שלושה חודשים ממועד קיום ההתחייבות החיתומית, אלא אם כן הסכים לכך הלקוח מראש בכתב, ביחס לעסקה מסויימת; חלפה תקופה ארוכה משלושה חודשים, אך טרם חלפו ששה חודשים ממועד קיום ההתחייבות החיתומית, רשאי מנהל תיקים לרכוש עבור לקוח ניירות ערך

כאמור, אם הסכים לכך הלקוח מראש בכתב; מנהל תיקים ידווח ללקוח על רכישה כאמור תוך 30 ימים מיום ביצועה.

(ד) רכישה כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) תבוצע בבורסה או בשער שלא יעלה על שער הבורסה הידוע במועד הרכישה.

17. לא יקבל בעל רשיון טובת הנאה כלשהי, בקשר עם מתן ייעוץ, ביצוע עסקה או הימנעות מביצוע עסקה, זולת קבלת שכר והחזר הוצאות מטעם הלקוח, כפי שנקבע בהסכם לפי סעיף 13(ב3). אלא אם כן הסכים הלקוח אחרת מראש בכתב, תוך פירוט סוג טובת ההנאה; לענין זה, אין נפקא מינה אם טובת ההנאה מתייחסת לעסקה מסויימת בלבד או למכלול של עסקאות שהעסקה המסויימת היא חלק ממנו; מנהל תיקים ידווח ללקוח על קבלת טובת ההנאה תוך 30 ימים מקבלתה.

איסור מתן תמריצים

18. (א) היתה עסקה כרוכה בסיכון מיוחד, יודיע יועץ השקעות ללקוח מהו הסיכון.
(ב) מנהל תיקים לא יבצע עבור לקוח עסקה הכרוכה בסיכון מיוחד מבלי שהלקוח נתן אישורו מראש בכתב, לאותה עסקה או לעסקאות הכרוכות באותו סוג סיכון.

סיכונים מיוחדים

(ג) מבלי לפגוע בכלליות הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), יראו בעסקאות המפורטות להלן, עסקאות שביצוען כרוך בסיכון מיוחד:

(1) עסקה בנייר ערך אשר בתשקיף צויין כי ההשקעה בו כרוכה בסיכון מיוחד, כל עוד לא חלפו שנתיים מתאריך התשקיף, זולת אם הסיכון אשר צויין כאמור אינו קיים עוד;

(2) עסקה שכרוכה בה מכירה בחסר, כמשמעותה בסעיף 63 לחוק השקעות משותפות, והשאלת ניירות ערך לצורך ביצוע עסקה כאמור;

(3) עסקה בחוזה עתיד;

(4) עסקה אחרת שקבע לענין זה שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת.

19. (א) בכפוף להוראות כל דין או הסכם שבו ויתר הלקוח במפורש על חובת הסודיות כלפי אדם שצויין באותו הסכם, ישמור בעל רשיון בסוד מידע שהביא הלקוח לידיעתו, לרבות המסמכים שהועברו לרשותו ותוכנם, וכל פרט אחר המתייחס לפעולות שלגביהן ייעץ ללקוח או ביצע לחשבונו.

חובת סודיות

(ב) הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981¹⁶, יחולו על חובת הסודיות לפי סעיף זה, גם כשהנפגע הוא תאגיד.

20. בעל רשיון ינהג בעיסוקו בזהירות וברמת מיומנות שבעל רשיון סביר היה נוהג בהם בנסיבות דומות, וינקוט את כל האמצעים הסבירים להבטחת עניניהם של לקוחותיו.

חובת זהירות

21. אין בעיסוק במסגרת תאגיד כדי לגרוע מתחולת הוראות חוק זה על בעל רשיון יחיד הפועל בשם התאגיד.

אחריות בעל רשיון יחיד

¹⁶ . ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

פרק ד': כללים מיוחדים לדרכי פעולתו של מנהל תיקים

החוקה וניהול
נפרד של
נכסי הלקוח

22. מנהל תיקים -

- (1) יחזיק ניירות ערך ונכסים פיננסיים של לקוחותיו בנפרד מאלה שלו;
- (2) יחזיק ניירות ערך ונכסים פיננסיים של כל לקוח בנפרד, יקבל החלטה על ביצוע עסקה לגבי כל לקוח בנפרד וינהל רישומים לגבי כספים, ניירות ערך ונכסים פיננסיים של כל לקוח בנפרד, אולם רשאי מנהל תיקים לבצע את העסקאות עבור לקוחותיו בהוראה במרוכז;
- (3) ינהל עבור לקוח חשבון כספי, חשבון ניירות ערך ונכסים פיננסיים בבנק או אצל חבר בורסה;
- (4) יבצע עסקאות עבור לקוחותיו בנפרד מאלה שהוא מבצע לחשבונות;
- (5) יזכה ויחייב אצלו את חשבונות הלקוח ביום ביצוע העסקה.

איסור שימוש
בנכסי הלקוח

23. (א) לא ישתמש מנהל תיקים בכספים, בניירות ערך או בנכסים פיננסיים של לקוח, אלא לצורך ביצוע עסקאות עבור אותו לקוח ובהתאם להסכם שנערך עמו ולייפוי הכוח שקיבל ממנו.

(ב) לא יבצע מנהל תיקים עסקה עם לקוח ולא יפיק טובת הנאה מנכסי הלקוח, אלא אם כן הסכים הלקוח מראש בכתב לאותה עסקה או לאותה טובת הנאה.

שכר והוצאות

24. לא יתנה מנהל תיקים את שכרו ברווח שהפיק הלקוח מעסקה, או במספר העסקאות שבוצעו עבור הלקוח.

פרק ה': רישום ודיווח

רישום פעולות

25. (א) מנהל תיקים ינהל רישומים של כל עסקה שביצע עבור לקוח.
- (ב) יועץ השקעות ינהל רישומים של כל פעולת ייעוץ שנתן ללקוח.

דיווח ללקוח

26. (א) מנהל תיקים ימציא ללקוח, אחת לשלושה חודשים לפחות, דין וחשבון מפורט על הרכב תיק ההשקעות שלו, על חשבונות הכספי ועל חיוב בשל שכר והוצאות, וכן יצרף את פירוט העסקאות שביצע עבור הלקוח בתקופה שחלפה ממועד הדין וחשבון הקודם, תוך הבלטת עסקאות שביצעו כרוך בסיכון מיוחד ועסקאות באשראי, אם בוצעו כאלה.

(ב) דיווח ללקוח שעבורו פועל מנהל תיקים בנאמנות עיוורת ייעשה במתכונת, במועדים ובתנאים שפורטו בהסכם ביניהם; לקוח כאמור רשאי ליתן מראש בכתב את ההסכמות הדרושות לפי חוק זה, כולן או חלקן.

(ג) מנהל תיקים ימציא ללקוח פרטים נוספים בכל עת, על פי דרישתו, בין בנוגע למצב תיק ההשקעות שלו או חשבונות הכספי, ובין בנוגע לעסקה מסוימת, ואולם רשאי הוא שלא לעשות כן אם מצא שדרישת הלקוח אינה סבירה.

(ד) שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להתקין תקנות בדבר פרטים נוספים שיש לכלול בדין וחשבון ללקוח.

דיווח לרשות

27. (א) בעל רשיון יגיש לרשות אחת לשנה הודעה לענין קיום דרישות ביטוח והיקפו, ואם הוא תאגיד - גם אישור רואה חשבון לענין קיום דרישת ההון העצמי המזערי לפי חוק זה.

(ב) היה סך כל ניירות הערך של תאגיד מורשה מנהל תיקים, לרבות אלו הכלולים בתיקי לקוחותיו, חמישה אחוזים או יותר מהון מניות מונפק של תאגיד, או הקנו ניירות ערך כאמור כח הצבעה בשיעור של חמישה אחוזים או יותר מכוח ההצבעה בתאגיד, ידווח על כך מנהל התיקים ללא דיחוי, לרשות, לבורסה ולרשם החברות, וכן ידווח כאמור אם חדל להתקיים בו האמור ברישה.

(ג) בעל רשיון חייב לדווח מיד לרשות אם חדל להתקיים בו תנאי מן התנאים למתן הרשיון או נתקיים בו תנאי שבשלו רשאית הרשות לבטל רשיון או להתלותו.

(ד) בעל רשיון חייב לדווח כאמור בסעיף זה לרשות גם לפי דרישה מיוחדת שלה או של יושב ראש הרשות, וכן ידווח לפי דרישה כאמור על כל אירוע או ענין אשר מידע אודותיו חשוב ללקוח סביר הנוקק לשירותיו.

(ה) בעל רשיון חייב למסור בכתב לרשות, לפי דרישה, שלה או של עובד שלה שהיא הסמיכה, הסבר, פירוט, ידיעות ומסמכים בקשר לפרטים הכלולים בדו"ח או בהודעה לפי סעיף זה.

(ו) הרשות רשאית לפרסם בשני עתונים יומיים בעלי תפוצה רחבה לדעתה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית, דוחות או הודעות שהוגשו לפי סעיף זה.

פרק ו': תפקידי הרשות וסמכויותיה

28. במילוי חובותיו לפי חוק זה יהיה בעל רשיון נתון לפיקוח הרשות.

29. לענין חוק זה, רשאית הרשות להשתמש בסמכויותיה לפי סעיפים 56א, 56ב, 56ג ו-56ה לחוק ניירות ערך, בשינויים המחוייבים.

פיקוח הרשות על בעל רשיון סמכות הרשות

פרק ז': עבירות משמעת ושיפוט משמעותי

30. (א) בעל רשיון העושה אחת מאלה עובר עבירת משמעת:

עבירות משמעת

(1) מפר הוראה מהוראות סעיפים 11 עד 20 ו-22 עד 26;

(2) עושה מעשה או מחדל המהווה התנהגות שאינה הולמת בעל רשיון.

(ב) שר האוצר יקבע, לאחר התייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של חכנסת, ענינים שיש בהם משום התנהגות שאינה הולמת בעל רשיון.

(ג) נעברה עבירת משמעת בידי תאגיד, אחראים לעבירה גם הדירקטורים של התאגיד והמנהל הכללי שלו, ובשותפות אחראים גם השותפים, למעט שותפים מוגבלים, אלא אם כן הוכיחו אחת מאלה:

(1) שהעבירה נעברה שלא בידיעתם ושלא היה עליהם לדעת עליה או שלא יכלו לדעת עליה;

(2) שנקטו את כל האמצעים הסבירים כדי למנוע את העבירה.

31. (א) התעורר חשד לכיצוע עבירת משמעת כאמור בסעיף 30 (להלן – עבירת משמעת), יהיה מי שיושב ראש הרשות הסמיכו לכך בכתב, רשאי לחקור כל אדם שיש בידו, לדעתו, מידע הנוגע לענין ולדרוש מכל אדם כאמור להתייצב לפניו ולמסור לו פרט או ידיעה הנוגעים לאותה עבירת משמעת.

סמכות לחקור

(ב) ראתה הרשות, לאחר ביצוע חקירה כאמור, כי יש ראיות לכאורה לעבירת משמעת, תעביר את ממצאי החקירה ליועץ המשפטי לממשלה.

32. (א) שר המשפטים ימנה ועדת משמעת בת שלושה חברים; בראש הועדה יעמוד מי שכשיר להתמנות שופט של בית משפט מחוזי ושני חבריה האחרים יהיו אנשי ציבור, שאינם עובדי המדינה ואינם עובדי הרשות.
(ב) ועדת המשמעת תדון בעבירות משמעת.
33. היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך, רשאים לתבוע בשל עבירת משמעת, וכן להתייצב, לטעון, להביא ראיות ולחקור עדים בדיון המשמעתי.
34. (א) ועדת המשמעת תודיע לבעל הרשיון את פרטי הקבילה המשמעתית נגדו, ותתן לו הזדמנות להשיב עליהם.
(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין לדיון המשמעתי; ועדת המשמעת תקבע את סדרי דיוניה ככל שלא נקבעו כאמור.
35. (א) ועדת המשמעת רשאית להטיל על בעל הרשיון, אחד או יותר מעונשים אלה:
(1) התראה;
(2) נזיפה;
(3) קנס בשיעור שלא יעלה על פי חמישה מן הקבוע בסעיף 61(א) לחוק העונשין;
(4) התליית רשיון לתקופה שלא תעלה על שנתיים;
(5) ביטול רשיון לתקופה שלא תעלה על עשר שנים.
(ב) לא ישלם תאגיד קנס שהוטל על זולתו ולא ישלם מעביד קנס שהוטל על עובדו.
36. (א) על החלטת ועדת משמעת רשאים הצדדים לערער לפני בית משפט מחוזי תוך 30 ימים מיום שהובאה ההחלטה לידיעתם.
(ב) בית המשפט המחוזי ידון בערעור כדן יחיד; פסק דינו יהיה ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת נשיא בית המשפט העליון או מאת שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או אם ניתנה רשות לכך בגוף פסק הדין.
(ג) הגשת ערעור לא תעכב ביצוע ההחלטה שעליה מערערים, לרבות החלטה על פרסום כאמור בסעיף 38, זולת אם נקבע אחרת בידי ועדת המשמעת או בידי בית המשפט.
(ד) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לדיון בערעור.
37. (א) דיון לפי פרק זה אין בו כדי לעכב או לבטל דיון פלילי בשל אותו מעשה או מחדל.
(ב) הואשם אדם בפלילים בשל מעשה או מחדל המשמש עילה גם לדיון משמעתי, רשאית ועדת המשמעת להפסיק את דיוניה עד למתן פסק דין סופי בדיון הפלילי.
38. ועדת משמעת רשאית להורות על פרסום ברבים של החלטה בענין עבירת משמעת, כולה או מקצתה, בדרך שתיראה לה; הורתה הועדה כאמור, רשאית הרשות לפרסם את ההחלטה בהתאם להוראה.

פרק ח': עונשין

עבירות 39. (א) מי שעסק בייעוץ השקעות או בניהול תיקי השקעות מבלי שיש בידו רשיון או שרשיונו הותלה, לפי חוק זה, דינו – מאסר שנתיים או קנס פי חמישה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א3) לחוק העונשין.

(ב) מי שעבר על הוראת סעיף 4, דינו – מאסר שנה אחת או קנס פי חמישה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א2) לחוק העונשין.

(ג) מי שעבר על הוראה לפי סעיף 27, דינו – קנס פי שלושה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א1) לחוק העונשין; בעבירה נמשכת רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף בשיעור החלק החמישים של הקנס שהוא רשאי להטילו, לכל יום שבו נמשכת העבירה.

(ד) בעל רשיון שלא שילם אגרה שנקבעה לפי סעיף 41, דינו – תשלום כפל אגרה.

אחריות מנהל תאגיד 40. נעברה עבירה כאמור בסעיף 39 בידי תאגיד, אחראים לעבירה גם הדיירקטורים של התאגיד והמנהל הכללי שלו, ובשותפות אחראים השותפים, למעט שותפים מוגבלים, אלא אם כן הוכיחו שהתקיימו בהם הוראות סעיף 30(ג1) או (2).

פרק ט': הוראות שונות

אגרות 41. שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע אגרות שעל מבקשי רשיונות ובעלי רשיונות לשלם לרשות.

ביצוע ותקנות 42. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה, ורשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לפי הצעת הרשות או לאחר התייעצות עמה; תקנות לפי סעיף זה יותקנו באישור ועדת הכספים של הכנסת.

43. בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 – תיקון חוק הבנקאות (רישוי) – מס' 10

(1) בסעיף 1 –

(א) אחרי הגדרת "הפקודה" יבוא:

"התחייבות חיתומית" – כהגדרתה בסעיף 1 לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995¹⁷;

(ב) אחרי הגדרת "מקרקעין" יבוא:

"ניהול תיקי השקעות" – כמשמעותו בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995¹⁷;

(2) בסעיף 10 –

(א) בפסקה (7), אחרי "כסוכן או כנאמן" יבוא "אך למעט מתן התחייבות חיתומית, ניהול קרן להשקעות משותפות כנאמנות כמשמעותה בחוק השקעות משותפות כנאמנות, התשנ"ד-1994, או ניהול תיקי השקעות";

(ב) בפסקה (9), במקום "כסוחר, כסוכן או כחתם" יבוא "כסוחר או כסוכן";

¹⁷ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416.

(3) בסעיף 11, אחרי פסקה (3) יבוא:

"(א3) תאגיד העוסק במתן התחייבות חיתומית ועיסוקיו האחרים הם עיסוקים המותרים לבנק לפי סעיף 10;
(ב3) תאגיד שעיסוקו הוא ניהול תיקי השקעות;
(ג3) מנהל קרן להשקעות משותפות בנאמנות:".

44. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, בסעיף 5(א), פסקה (4) - תימחק.

תיקון חוק
הבנקאות (שירות
ללקוח - מס' 4

45. בפקודת הבנקאות, 1941, בסעיף 15ג, במקום "תאגיד עזר" יבוא "תאגיד כאמור
בפסקאות (א3) עד (4) בסעיף 11 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981".

תיקון פקודת
הבנקאות - מס' 19

46. בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 -

תיקון חוק
השקעות משותפות

(1) בסעיף 9(א), במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) לה ביטוח, ערבות בנקאית, פקדון או ניירות ערך בסכומים, בשיעורים
ובתנאים שקבע שר האוצר; ביטוח לפי פסקה זו יכול שייקבע כביטוח נוסף על
ביטוח הנדרש עקב עיסוקיה האחרים."

(2) בסעיף 13(א), במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) לה ביטוח, ערבות בנקאית, פקדון או ניירות ערך בסכומים, בשיעורים
ובתנאים שקבע שר האוצר."

47. (א) תחילתם של סעיפים 2 עד 8, 10, 39 ו-40, בתום שנה מיום פרסומו של חוק
זה.

תחילה והוראות
מעבר לסעיפים
מסויימים

(ב) תחילתם של סעיפים 13, 16(ב) ו-17(ג), 17, 18 ו-26, ככל שהם מתייחסים למי שהיו
לקוחותיו של יועץ השקעות או מנהל תיקים ערב פרסומו של חוק זה, בתום ששה חודשים
מיום הפרסום.

(ג) לענין סעיפים קטנים (א) ו-(ב), יראו יחיד או תאגיד העוסק בייעוץ השקעות או
בניהול תיקים ביום פרסומו של חוק זה ועד תום שנה מיום פרסומו, כאילו היה בעל רשיון
לפי חוק זה.

הוראת מעבר

48. הרשות מוסמכת לתת רשיון -

(1) למי שעסק בישראל, ערב פרסומו של חוק זה, בניהול תיקים או בייעוץ השקעות
לפחות שבע שנים, גם אם אינו ממלא אחר תנאי מן התנאים שבסעיפים 7 או 8;

(2) מנימוקינו מיוחדים, למי שעסק בישראל בניהול תיקים או בייעוץ השקעות
תקופה קצרה משבע שנים, וכן למי שעסק בניהול תיקים או בייעוץ השקעות מחוץ
לישראל.

פרסום ברשומות

49. חוק זה יפורסם תוך 30 ימים מיום קבלתו.

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

ש ב ח ו י י ס
יושב ראש הכנסת

ע ז ר ו י צ מ נ
נשיא המדינה

